

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

Konkluzje Rady z dnia 10 maja 2010 r. pt. „Europeana: kolejne kroki”

(2010/C 137/07)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

MAJĄC NA UWADZE FAKT, ŻE:

- tworzenie europejskiej biblioteki cyfrowej Europeana – wielojęzycznego punktu internetowego, który daje dostęp do cyfrowej wersji dorobku kulturowego całej Europy (książek, gazet, fotografii, filmów, utworów audiowizualnych, dokumentów archiwalnych, eksponatów muzealnych, obiektów architektonicznych i archeologicznych itp.) – to doskonała okazja ku temu, by wyeksponować dziedzictwo kulturowe państw członkowskich, zwiększyć do niego dostęp, a także poszerzyć wiedzę o nim,
- cyfryzacja dorobku kulturowego państw członkowskich, udostępnianie go w Internecie, a także ochrona zasobów cyfrowych są nieodzowne, by promować dziedzictwo kulturowe, inspirować do tworzenia nowych treści oraz zachęcać do świadczenia nowych usług internetowych,

PRZYPOMINAJĄC:

- o konkluzjach Rady z dnia 13 listopada 2006 r. w sprawie digitalizacji i udostępniania w Internecie dorobku kulturowego oraz w sprawie ochrony zasobów cyfrowych,
- o konkluzjach Rady z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie europejskiej biblioteki cyfrowej Europeana, które to konkluzje stały się pierwszym impulsem politycznym do stworzenia wspólnego punktu dostępu do dziedzictwa kulturowego Europy,
- o raporcie końcowym grupy eksperckiej wysokiego szczebla ds. bibliotek cyfrowych pt. „Biblioteki cyfrowe: zalecenia i zadania na przyszłość”,

Z ZAINTERESOWANIEM PRZYJMUJE:

- komunikat Komisji z dnia 28 sierpnia 2009 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Europeana – kolejne kroki”, którym to komunikatem rozpoczęto rozważania nad tym, jak najskuteczniej sprawić, by biblioteka Europeana oraz leżąca u jej podstaw polityka cyfryzacji, dostępności internetowej i ochrony zasobów cyfrowych zapewniły trwałą obecność kultury europejskiej w otoczeniu cyfrowym,
- cel, którym jest udostępnienie na portalu Europeana do końca 2010 roku dziesięciu milionów dzieł w formie cyfrowej,
- komunikat Komisji z dnia 19 października 2009 r. pt. „Prawa autorskie w gospodarce opartej na wiedzy”, w którym to komunikacie zwrócono uwagę, że podczas cyfryzacji swoich zbiorów biblioteki i archiwa mogą się zetknąć z pewnymi nowymi problemami prawnymi,

Z UZNANIEM PRZYJMUJE:

- utworzenie przez Komisję – po dyskusjach przeprowadzonych na posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży i Kultury w dniu 27 listopada 2009 r. – europejskiej grupy analitycznej („comité des sages”) do spraw cyfryzacji, która zajmie się w szczególności kwestiami dotyczącymi partnerstw publiczno-prywatnych; zwraca się do grupy, by w stosownych przypadkach prowadziła szerokie konsultacje, czyniła jak najlepszy użytek z wkładu wnoszonego przez państwa członkowskie i stosowne zainteresowane strony, a także regularnie przedstawiała informacje o swojej działalności,

PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI:

- dotychczasowe postępy prac, a mianowicie utworzenie Fundacji Europejskiej Biblioteki Cyfrowej oraz – krok decydujący – uruchomienie w dniu 20 listopada 2008 r. prototypu biblioteki Europeana,

- fakt, że kolejnym etapem prac będzie prezentacja w 2010 roku wersji Europeana 1.0, a w dalszej kolejności – konsolidacja platformy,

ZWRACA UWAGĘ:

- na zadania organizacyjne, prawne i finansowe, które wiążą się z cyfryzacją dorobku kulturowego, udostępnianiem go w Internecie oraz ochroną zasobów cyfrowych, np. na problematykę praw własności intelektualnej i na potrzebę znalezienia dodatkowych środków finansowych na cyfryzację, na przykład drogą partnerstw publiczno-prywatnych,
- na fakt, że zadaniami tymi Komisja i państwa członkowskie powinny się zająć równoległe z działaniami przedstawionymi poniżej, tak by biblioteka Europeana stała się strukturą centralną i wspólnym punktem dostępu do treści kulturowych,
- na fakt, że państwa członkowskie i Komisja, a także organy i instytucje aktywnie zaangażowane w tworzenie biblioteki Europeana powinny dołożyć większych starań, by w najbliższych latach poszerzyć ją i wzbogacić, zarówno w wymiarze ilościowym, jak i jakościowym,

PODKREŚLA, ŻE:

- biblioteka Europeana powinna nadal się rozwijać wspólnym wysiłkiem europejskich instytucji kultury, a jej twórcy powinni nadal pracować nad ulepszaniem portalu – w tym nad spójniejszym i atrakcyjniejszym sposobem prezentacji treści cyfrowych, nad wielojęzycznością strony oraz nad doskonaleniem wyszukiwarek – tak by portal zaspokajał potrzeby użytkowników i spełniał ich oczekiwania,
- aby na dobre skonsolidować bibliotekę, należy w modelu jej trwałego finansowania i trwałego nią zarządzania uwzględnić założenie, że ma ona oferować jak najszerszy ponadgraniczny dostęp do zbiorów kultury, mieć europejski zakres i charakter, a istotna rola ma przypadać instytucjom kultury,
- cyfryzacja dziedzictwa kulturowego i udostępnianie go w Internecie powinny przebiegać z pełnym poszanowaniem praw własności intelektualnej; należy szybko znaleźć praktyczne rozwiązania, które pozwolą cyfryzować i umieszczać w Internecie utwory o wyczerpanym nakładzie i utwory już nierozprowadzane oraz rozstrzygnąć kwestię utworów osieroconych,

SĄDZI, ŻE ABY DALEJ TWORZYĆ BIBLIOTEKĘ EUROPEANA, NALEŻY:

- z pełnym poszanowaniem praw własności intelektualnej zwiększyć liczbę obiektów bibliotecznych, muzealnych, archiwalnych i audiowizualnych – zarówno pochodzących

z domeny publicznej, jak i objętych prawem autorskim – dostępnych za pośrednictwem portalu, a równocześnie zastosować podejście jakościowe eksponujące różnorodność i bogactwo dziedzictwa kulturowego Europy; kontynuować wspólne działania mające zagwarantować jak najszerszą dostępność utworów pochodzących z domeny publicznej po ich cyfryzacji,

- wciąż starać się o szerszą reprezentację geograficzną i bardziej równomierny rozkład odmiennych form udostępnianych za pośrednictwem portalu Europeana (książek, fotografii, dokumentów archiwalnych, materiałów kinematograficznych i audiowizualnych, zbiorów muzealnych itp.) i uwzględnić przy tym szczególne potrzeby, które wiążą się z formami wymagającymi dużych nakładów, np. z materiałami audiowizualnymi,
- w pełni uwzględnić różnorodność językową – jedną z kluczowych cech dziedzictwa europejskiego – oraz ulepszyć funkcję wielojęzyczności na stronie biblioteki, a zwłaszcza zająć się sprawą wyszukiwania międzyjęzykowego i tłumaczenia automatycznego,
- zadbać, by główna rola przypadała użytkownikom, i kontynuować analizowanie ich potrzeb i profili, m.in. z zamiarem stworzenia konkretnych aplikacji i mechanizmów, m.in. takich, które będą sprzyjać interaktywności, pozwalając użytkownikom czynnie uczestniczyć w tworzeniu portalu; jednocześnie podejmować niezbędne kroki gwarantujące, że treści będą zamieszczane z poszanowaniem odpowiednich przepisów prawnych. O ile to możliwe, w aplikacjach biblioteki należy stosować otwarty format, tak by w jej tworzeniu mogła uczestniczyć jak najszersza społeczność, a komponenty jej oprogramowania można było odpowiednio wykorzystywać i adaptować w innych kontekstach,
- upowszechniać wiedzę o bibliotece zarówno wśród europejskich instytucji kultury, które mogłyby pomóc w uzupełnianiu jej treści, jak i wśród potencjalnych użytkowników. Ważną rolę w tym kontekście mogłyby odegrać współpraca z sektorem edukacji i sektorem badań, należy więc dokładniej ją rozważyć,
- uwzględnić różnorodność instytucji kultury w Europie, tak by wszystkie, nawet najmniejsze, mogły wziąć udział w tworzeniu biblioteki,
- kontynuować prace nad zestawem jasnych, powszechnie akceptowanych minimalnych standardów interoperacyjnych i zabiegać o ich stosowanie przez instytucje dostarczające treści. Pomoże to instytucjom kultury uwzględnić fakt, że w procesie cyfryzacji potrzebne są spójne, dobre jakościowo metadane, które odgrywają kluczową rolę w wyszukiwaniu treści cyfrowych i ustalaniu korelacji między nimi,

- pracować nad modelem trwałego finansowania biblioteki i zarządzania nią – jako wspólnym punktem dostępu do dziedzictwa kulturowego Europy – i dbać o optymalne wykorzystanie instrumentów finansowych przeznaczonych na finansowanie cyfryzacji na szczeblu krajowym i europejskim,
- zbadać, jaką rolę w cyfryzacji, a tym samym w powiększaniu zbiorów dostępnych za pośrednictwem portalu Europeana mogłyby odegrać partnerstwa publiczno-prywatne, i uwzględnić przy tym fakt, że należy odpowiednio chronić interesy posiadaczy praw, użytkowników i instytucji dostarczających treści,

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY:

- kontynuowały wspólną realizację celów wyznaczonych w konkluzjach Rady z dnia 13 listopada 2006 r. w sprawie krajowych strategii digitalizacji i udostępniania w Internecie dorobku kulturowego oraz w sprawie ochrony zasobów cyfrowych i w konkluzjach Rady z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie dostępu do materiałów cyfrowych za pośrednictwem Europejskiej Biblioteki Cyfrowej „Europeana”,
- nadal wspierały projekty cyfryzacyjne realizowane przez krajowe instytucje kultury, a nawet zwiększały to wsparcie, tak by liczba obiektów bibliotecznych, muzealnych, archiwalnych i audiowizualnych ze wszystkich państw członkowskich rosła; by np. przez warunki finansowania cyfryzacji sprzyjały udostępnianiu tych obiektów za pośrednictwem portalu Europeana i jak najszerszemu dostępowi użytkowników do ich treści,
- nadal starały się upowszechniać wiedzę o bibliotece wśród instytucji kultury na wszystkich szczeblach terytorialnych, np. organizując sesje informacyjne mające zachęcić te instytucje do udostępniania bibliotecznych treści – bezpośrednio lub za pośrednictwem agregatorów krajowych, regionalnych lub tematycznych,
- w oczekiwaniu na stworzenie modelu trwałego finansowania i zarządzania zapewniły – na zasadzie dobrowolności

- do końca 2013 roku niezbędny poziom wsparcia na rzecz biblioteki Europeana, uzupełniając tym samym finansowanie wspólnotowe,

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY:

- pomagały szerzyć wiedzę o bibliotece w całym społeczeństwie, np. organizując we współpracy z instytucjami kultury kampanie promujące stronę wśród jej potencjalnych użytkowników,
- ułatwiały stosowanie jasnych wspólnych minimalnych standardów interoperacyjnych na potrzeby cyfrowych treści kulturowych biblioteki i zachęcały do stosowania tych standardów,
- w ramach reprezentującej państwa członkowskie grupy ekspertów ds. cyfryzacji i ochrony zasobów cyfrowych we współpracy z biblioteką Europeana opracowały plan zaleceń co do równomiernego poszerzania treści dostępnych na portalu Europeana, uwzględniający wszystkie państwa członkowskie, wszystkie sektory (tekst, audio, dźwięk, obraz) oraz obejmujący arcydzieła europejskiego dziedzictwa kulturowego wybrane przez państwa członkowskie; by w ramach tej grupy kontynuowały współpracę z biblioteką w sprawach związanych z modelem zarządzania stroną internetową i jej finansowania oraz kierunkiem jej rozwoju,

BEZ USZCZERBKU DLA PRZYSZŁYCH NEGOCJACJI W SPRAWIE RAM FINANSOWYCH NA LATA 2014–2020 ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, BY:

- zastanowiła się nad przedstawieniem w stosownym terminie – z uwzględnieniem niniejszych konkluzji – wniosków, które zapewnią bibliotece Europeana i powiązanym obszarom polityki trwałe finansowanie po roku 2013 i zawierać będą wizję skonsolidowania i rozwinięcia biblioteki (w tym wizję zarządzania), tak by stała się zasadniczym i podstawowym narzędziem referencyjnym ery cyfrowej dającym wszystkim dostęp do europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz zwiększającym wpływ tego dziedzictwa na obecne pokolenie i na pokolenia następne.